

Tækifæri til þróunar og verðmætasköpunar

SAMANTEKT

Sjavarútvegsráðstefnan 6.- 7. september 2010

Hafsjór tækifæra

Dr. Sigurður G. Bogason

Málstofa B.4

Hjörtur Gíslason, málfundarstjóri

LIFANDI AUÐLINDIR

Tækifæri af mörgum toga! → **VEIÐAR**

Ólafur S. Ástþórsson Hafrannsóknastofnun

- Nytjun fleiri tegunda, t.d.
  - Sæbjúgu,
  - Kræklingur,
  - Smokkfiskur,
  - Gaddakrabbi,
  - Miðsjávarfiskar, t.d. gulldepla
- Sjávarútvegsráðherra Jón Bjarnason nefndi svo makrílinn í sinni opnunarræðu

Tækifæri af mörgum toga! → **SINNA SÉRÞÖRFUM**

Óskar Karlsson, Icelandic Group

- Skapa vöru og notkun sem felur í sér aukið virði og notagildi fyrir notandann/neytandann, t.d.
  - Aukin sérskurðir stykkja.
  - Meiri stærðarflokkun
  - Aukin gæðaflokkun
  - Smærri pakkningar
  - Vandaðri pakkningar

RÉTT VARA á

- RÉTTUM TÍMA á
- RÉTTUM STAÐ á
- RÉTTU VERÐI

Tækifæri af mörgum toga! → FISKELDI

Jón K. Jónsson, Samherji hf

- Tvöföldun framleiðsluverðmætis framundan
  - Verði 10 milljarðar kr. 2015/2017, bleikja, lax þorskur,
  - Verði þá um 12 þús. tonn
- Misþróun hér samanborið við Noreg
  - Umhverfi í sjó annað,
  - Fjármögnunarumhverfi annað
  - Þekkingaruppbygging og þróun tekur tíma

Það sem þarf:

Umgjörð þróist / stuðning, styrkir

Fjármunir / langtíma R&D

Áræði, þor / þekkingu

Úthald og þrek / þróa

eldisáferðir

Tækifæri af mörgum toga! → SJÁVARLÍFTÆKNI

Próf. Hörleifur Einarsson, Háskólinn á Akureyri

- (Sjávar)-líftækni er kjörin leið til að finna, skilgreina, framleiða og nýta enn frekar þessar auðlindir hafsins
- Kjörið „verkfæri” t.d. til greininga, sjúkdómsvarna, mengunarvarna, orkuframleiðslu
- Tækni- “push” vs. Markaðs-“pull”
  - Finna rétta hillu og samstarf við fyrirtæki á markaði
  - Samstarf fyrirtækja og háskóla
  - Fjármögnun
  - Læra af öðrum

Í hafinu eru auðlindir sem einungis eru hagnýttar að hluta til

Vaxtartækifæri í sænum með þróun líftækni

Málstofa B.5

Halldór Ármannsson, málfundarstjóri

TÆKNIHLIÐIN

Tækifæri af mörgum toga! → ÞEKKING & ÞJÓNUSTA

Geir A. Gunnlaugsson, 3X

- Hvað þarf til að þessi iðnaður geti haldið áfram að vaxa og dafna?
  - Langan tíma (10-15 ár) tekur frá því að hugmynd verður til þar til fyrirtæki nær þeim áfanga að ná örum vexti
    - Eigum að horfa til fyrirtækja sem hafa náð þeirri stærð að hafa 30-40 manns í vinnu
    - Ef réttar forsendur eru til staðar þá eiga þau að geta vaxið mjög hratt
    - Eigum að beina fjármagni inn í slík fyrirtæki þannig að þau geti vaxið hratt
    - Hugsanlega að sameina fyrirtæki af þeirri stærð
- Yfirvöld skapi gott rekstrarumhverfi
  - Stöðugur gjaldmiðill
  - Íslandi sem lágláunaland er ófær undirstaða samkeppnisstöðu
  - Stuðningur samkeppnissjóða á að vera fyrir fyrirtækin – ekki stofnanir

Tækifæri af mörgum toga! → FLUTNINGAR

Valdimar Óskarson, Temp Logistics

- Ferskfiskflutningar með skipum í lokuðum kæliferli!
  - Lægri kostnaður, lengri tími, sambærilegur sölutími,
  - Betra umhverfisgildi,
  - Ímynd flugfisksins betri þrátt fyrir miklar hitasveiflur?
  - Tíðni komutíma skipa frá Íslandi er takmarkandi
  - Færeysk skip koma flesta daga vikunnar til Evrópu
  - Norðmenn geta reitt sig á kælda bíla og stýrt ferlinum betur! NV-Noregur lengra frá markaði en við.

Tækifæri af mörgum toga! → R&D

Helgi Hjálmarsson, Valka ehf

- Mörg dæmi um árangursríkt samstarf við HB Granda o.fl. fyrirtæki um tækniþróun
  - Sum styrkt af AVS / Tækniþróunarsjóði – önnur ekki,
  - Ef ekki hefði komið til styrkja hefðu mörg af þessum verkefnum ekki farið af stað,
  - Afurðir hafa skapað Völku útflutningstekjur og vöxt,
- Þurfum að skoða betur hvernig styrktarfé er varið
  - Lítil hluti útflutningsvara eru hátæknivörur
    - Ísland (16.7%) – Noregur (18%) – Danmörk 41% - Finnland og Svíþjóð (53%)

Málstofa B.8

Lára Pétursdóttir, málstofustjóri

FERÐAÞJÓNUSTA

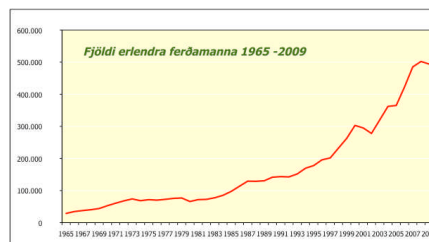
Tækifæri af mörgum toga! → **STAÐA OG ÞRÓUN**

Erna Hauksdóttir, SAF Helstu málin í dag!

VETRARFERÐAMENNSKA

- Heilsutengd ferðaþjónusta
- Aukið ráðstefnuhald
- Menningartengd ferðaþjónusta
- Ævintýraferðir
- Norðurljósín

- **Íslandsstofa**
- Gæða- og umhverfiskerfi í undirbúningi
- Viðhald á ferðamanna-stöðum
- Landnýtingaráætlun / Rammaáætlun um vatnsafl og jarðvarma

Tækifæri af mörgum toga! → **STRANDAMENNING**

Hörður Sigurbjarnason, Norðursigling Húsavík

- Aðdráttarafl Íslands,
  - Náttúran og lífríkið til lands og sjávar, menning þjóðarinnar,
  - Strandamenning sérstakt tækifæri, t.d.
    - Auðugt lífríki og hvalaskoðun
    - Vitar
    - Sjóstangveiði, verkmenning, veitingaþjónusta
    - Siglingar og handverk við eikarskipin / skútur
    - Ævintýri og upplifun án leiktjalda

Tækifæri af mörgum toga! → SJÁVARFANG

Guðmundur H. Gunnarsson, Matís ohf

- **Veiðar, Vinnsla, Afurðir, Upplifun, Ímynd.**
  - **Aðdráttarafl fyrir ferðamenn?**
    - Matarmenning
    - Upplifa heimsókn í vinnslur
    - Sækja sjóinn með veiðiskipum,
    - Markaðsetja “Krummaskuðin” vera stolt af því sem er
    - Þorpið og höfnin, heimsóknir í beiturskúrinn
  - **Tekjuhugmyndin – útfærsluatriði**
  - **Hvar er fiskiveitingastaðurinn í þorpinu?**

Tækifæri af mörgum toga! → STEFNUMÖRKUN

Viktoría R. Ólafsdóttir, Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða

- Brautryðjendur taka mestu áhættuna,
  - Frumkvöðlar fórna oft miklu til að þróa nýjungar,
    - Sjóstangveiðin gott dæmi
  - Miðlun upplýsinga á ekki að ýta undir sporgöngu í samkeppni,
  - Heilbrigð samkeppni mikilvæg / ekki skekkja rekstrargrundvöll með inngripum opinberra aðila
    - Frekari ívilnanir fylgja oft til að halda í horfinu, sem skékka grunninn enn frekar,
    - Horfa á tækifærin með augum gestsins og fá erlenda ráðgjöf

ALLT ÞETTA BYGGIR Á TRAUSTI

- Virðiskeðjan er flókin
  - Veiðar/eldi, útflytjendur, flutningsaðilar, kaupendur, úrvinnslan, verslanir, neytendur,
  - Einnig yfirvöld (regluverk), þrýstihópar (WWF) o.s.frv.
- Hver er staða trausts á Íslandi í dag?
  - Förum við að leikreglum?
  - Er eftirlit og regluverk fullnægjandi?
  - Siðferðisvitund?
  - Sjálfsvirðing?

Bankahrúnið gróf sannarlega undan trausti á okkur

Eru Íslendingar álitnir svikahrappar norðursins?

Gagnsæi í virðis_keðjunni grundvöllurinn

- Ímynd Íslands
- Gæðin
- Öryggið
- Siðferði í
viðskiptum
  - Merkingar
  - Íbætifni?

Sönnun á **T**

The Five “Ts”

- Trust needs
  - Transparency – supported by
  - Transmission – which creates
  - Traceability – which leads to
  - Trade ability – the more trade-able the product, the better the price

“consumers have demonstrated their willingness to pay for products that they trust”

mm
MarkMar

N U T R A

Fiskað
eftir
góðum
hugmyndum!

Dunhagi 5, 107 Reykjavík, s. 840 8674, markmar@markmar.is